

”Berlin är inte vacker men

Över 2 000 parker och grönområden, några av världens intressantaste museer samt en kollektivtrafik som är rena underverket. Berlin är det ideala resmålet för alla som har lyxen att kunna turista i egen takt.

Vårt besök i den tyska huvudstaden börjar vid Bahnhof Zoo, med paradgatan Kurfürstendamm eller Ku'damm som den kallas i folkmun. Här träffar vi senioren Bettina Wendlandt, som bott hela sitt liv i Berlin och kan staden på sina fem fingrar.

– Ku'damm är perfekt att flanera på, fastslår hon och pekar ut den världsbekanta Kaiser-Wilhelm-Gedächtniskirche (Kejsar Wilhelms minneskyrka), bombad under andra världskriget och de facto en bevarad ruin.

– Ett annat besökstips, också alldeles här i närheten, är varuhuset KaDeWe på Tauentzienstrasse. På deras livsmedelsavdelning hittar du i princip all världens matvaror, tilläger hon.

Något kulturtips i närheten?

– Jag går gärna på Theater des Westens på Kantstrasse. Inte minst brukar de ha fina uppsättningar av musikalerna.

Ku'damm är 3,5 kilometer lång och västra Berlins pulsåder. Utbudet imponerar vad gäller exempelvis affärer, krogar och kaféer.

– Här kan vara hektiskt. Lyckligtvis vimlar Berlin av gröna oaser, berättar Bettina Wendlandt och tar oss så till Botaniska Trädgården, invid S-banestationen Botanischer Garten, i sydvästra delen av staden.

God Tid har redan vid ankomsten inskaffat ett Berlin Welcome Card, som förutom obegränsade lokala resor även ger rabatter på ett stort antal attraktioner (<https://www.visitberlin.de/en/berlin-welcome-card>).

– Vi har en fantastiskt bra kollektivtrafik här i staden, säger Bettina Wendlandt och så träder vi in i den botaniska trädgården, som med över 125 hektar är världens näst största. Växthuset är märka imponerande.

– Jag älskar att strosa omkring här. Det är litet lugnare än exempelvis på Zoologiska Trädgården. Varje gång lär jag mig något nytt och som senior har man ju verkligen tid, påpekar hon med ett leende.

Med sina cirka 3,5 miljoner invånare sträcker sig det 1990 återförenade Berlin över närmare 900 kvadratkilometer. Ett bra sätt att

snabbt få en uppfattning om staden är att åka upp i det 368 meter höga tv-tornet vid Alexanderplatz, byggt under DDR-tiden. Dit kommer man såväl med S-bana som tunnelbanetåg till stationen med samma namn som platsen.

Därifrån är det sedan nära till Museumsinsel, det vill säga Museion. Det handlar om norra sidan av Spreeinsel på floden Spree och här finns de framstående statliga Altes Museum, Alte Nationalgalerie, Bode-Museum, Neues Museum samt Pergamonmuseum.

– Mitt favoritmuseum är Humboldt Forum som ganska nyligen färdigställdes, intill Museion. Här låg en gång Berlins stadsslott ursprungligen grundat på 1400-talet, berättar Bettina Wendlandt.

Ur slottets ruiner byggde regeringen i DDR 1976 Palats der Republikens (Republikens Palats), som i folkmun kallades Erichs Lampenladen (Erichs lampaffär) med hänvisning till ledaren Honeckers förkärlek för många lampor i byggnaden. Palatset visade sig ha asbest och revs mellan 2006 och 2008.

Berlins mest kända ”attraktion”, det vill säga muren, föll i november 1989. Mitt emot Museion ligger DDR-Museum, som är interaktivt och ger en initierad bild av livet i dåvarande Östtyskland.

Mer om det groteska byggnadsverket kan man lära sig på museet Die Mauer (Muren) vid Leipziger Platz (S-bahn eller tunneltåg Potsdamer Platz).

Högteknologiska Cold War Museum på Unter den Linden (t-bana Unter den Linden) berättar om kalla kriget ur såväl västligt som östligt perspektiv.

Ett besök i Berlin är knappast komplett utan Checkpoint Charlie – den mest kända gränsövergången och där amerikanska samt sovjetiska stridsvagnar 27 oktober 1961 under några nervpåfrestande timmar stod riktade rakt mot varandra.

Här ligger också artikelförfattarens favorit; Haus am Checkpoint Charlie – Das Mauermuseum. Bland utställningsföremålen finns de mest fantastiska ting, som olika fantasirika farkoster vilka byggts för

Ku'damm, västra Berlins pulsåder, är perfekt att flanera på, men här kan vara väldigt hektiskt, säger Bettina Wendlandt som guidar oss genom den tyska huvudstaden.

Östtyska Trabant påminner om att Berlin för inte så länge sedan var en delad stad.

att kunna fly ut ur DDR.

– Berlin är kanske inte någon vacker stad i traditionell bemärkelse. Men den har en väldig charm och puls. Här samlas så många olika byggstilar och från olika tidsepoker, påpekar Bettina Wendlandt.

Staden var ju säte för Hitlers förbrytarregim och till sevärdheterna hör Riksdagshuset (t-banestation

Bundestag). De judiska offren för nazismen hedras vid Das Denkmal für die ermordeten Juden Europas (Minnesmonumentet över Europas mördade judar) dit man tar sig med S-bana eller tunnelbanetåg station Brandenburger Tor. Mer om naziterrorn på museet Topographie des Terrors (Terrorns topografi), nära t-banestation Kochstrasse.

Språnget – en ikonisk bild från den delade staden.

Det 26 meter höga Brandenburger Tor är den enda kvarvarande av Berlins en gång 14 tullportar. Det var här på västsidan som Reagan 1987 uppmanade; ”Herr Gorbatsjov, riv ner denna mur!”

Berlin är inte bara lummigt, staden vimlar även av vattendrag. Få vet att den har 18 kilometer kanaler. Kändaste floden är Die Spree.

har charm”

Das Mauermuseum visar olika fantasirika farkoster som byggts för att kunna fly ut ur DDR.

De judiska offren för nazismen hedras vid minnesmonumentet över Europas mördade judar.

Brandenburger Tor har kommit att bli en symbol för Berlin. Den har spelat olika roller i stadens historia.

– Det är väldigt populärt bland besökare med båtturer exempelvis på Spree, berättar Bettina Wendlandt.

Själva har vi nu redan fått ömma fötter och allt det vi inte hunnit med finns exempelvis på stadens officiella hemsida <https://www.berlin.de/en/>.

Har då Bettina Wendlandt

något smultronställe, eller “Geheimtipp” som tyskarna säger?

Jodå, hon tar oss till Grosse Seeterrasse am Lietzensee i området Charlottenburg. Den stora sjöterrassen vid Lietzensjön är en del av Ringhotel Seehof och man kommer hit exempelvis med S-banna Messe Nord.

”Mitt i staden, i Kreuzberg, finns ett berg på vilket man odlar vin. Du kan alltså köpa med dig “Kreuzberger Wein” hem.”

Terrassen är en oas med förtrollande utsikt över en liten sjö och mycken grönska.

– Får jag ge ytterligare ett personligt tips? frågar Bettina Wendlandt.

– Naturlig!

– Mitt i staden, i Kreuzberg, finns ett berg på vilket man odlar vin. Du kan alltså köpa med dig “Kreuzberger Wein” hem, vilket inte så många vet, berättar hon och avslutar med ett lokalt talesätt:

– Berlin ist eine Wucht (fritt översatt: Berlin är toppen)!

Text och foto:
Sören Viktorsson

SPF Österbotten firade 50 med fest och jubelbilaga

SPF Österbotten firade regionens 50-årsjubileum med en stor sommarfest på Fagerö, Närpes i början av augusti. Sjuhundra festglada pensionärer hade sökt sig till jubileumsfesten. Festen bjöd på ett högklassigt program med bland annat festtal av **Maud Olofsson**, tidigare näringsminister i Sverige, körsång av Mixtakören från Närpes, musikunderhållning av **Philip Järvenpää** och dans till tonerna av Thor Görans.

God Tid rapporterar utförligt om festen i en jubileumsbilaga som SPF Österbotten delar ut till nära 7000 pensionärshushåll i Österbotten.

God Tids läsare i övriga delar av Svenskfinland kan läsa österbottningarnas jubileumsbilaga på Svenska pensionärsförbundets hemsida <https://spfpension.fi/sv/>

Pärmsbladet på SPF Österbottens jubileumsbilaga.

start/

Frilansjournalisten **Anci Holm** har producerat SPF Österbottens jubileumsbilaga.

Svenska pensionärsförbundet har idag fyra regionala föreningar. SPF Österbotten var tidigt ute med att organisera sig. Regionerna i södra Finland är nygrundade.

Motionspriset gick till Pörtom

Kristina Vide från Pörtom i Sydösterbotten vann första pris vid dragningen av huvudvinsten bland deltagarna i Svenska pensionärsförbundets motionskampanj i våras.

Motionskampanjen genomfördes mellan 1.5 och 30.6.

Flest motionspoäng samlade Allan Nynäs i Eugmo, följd av

Barbro Hedenstam i Borgå och Per Dahlmars i Lappfjärd.

Tio bästa deltagarna belönas med ett pris. De övriga pristagarna är: Tove Thomasson Pernå, Barbro Löfgren Helsingfors, Rea Holmberg Skinnarby, Bjarne Fagerstedt Borgå, Bengt Högström Ingå, Leif Nyman Åminnefors och Marie-Louise Högström Ingå.

Digivaara

Där borta i Bakre Tölö, vid hörnet av Sibeliusparken, finns den ärevärdiga restaurangen Lehtovaara, grundad 1916. Krogen har överlevt två världskrig, inbördeskrig, förbudslag, spanska sjukan och ABC-restaurangerna. Men sedan kom digitaliseringen.

Tölöwikens pensionärer får höra om de planerade omställningarna. Kockarna omskolas till 3D-printerexperter. Matlistan kommer på krogens digitala pektabletter. Kunderna klickar på maträtterna och på alla önskade alternativ. Portionerna printas sedan ut med krogens 3D-skrivare på de traditionella tallrikarna.

Portionerna kan printas ut så att de officiella matrekommendationerna syns åskådligt på tallriken. Grönsakerna placeras som en halvmåne på huvudtallriken. Potatismoset upptar hälften av den andra halvan, och den ångande heta wienerschnitzeln fyller den sista fjärdedelen.

Kräftorna kan beställas som en

helt vanlig portion med tio kräftor, eller som en mastodontkräfta som väger ett kilo.

Varje maträtt kan printas ut med önskade egenskaper. Köttbitarnas mörhetsgrad kan klickas från seg till skör som kokt blomkål. Köttet kan beställas med önskad färg, även blå, och önskad smak, köttsmak, fisksmak eller rödbetssmak för den som vill. Grönsakerna kan också få valfri smak. Det är bara att klicka.

För bröllopskakan kan man klicka vispgräddens mönster på helt gammaldags sätt eller t.ex. Brigitte Bardot-rutig, Marimekko-mönster, eller enligt kundens andra önskemål.

Krogens nya namn blir Digivaara, för att locka ungdomen.